

PÄÄTÖS

Nro 213/2021
Dnro ESAVI/21213/2021

7.7.2021

ASIA

Väkevöintisakan hyödyntämistä koskeva koetoiminta, Pori

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Kemira Oyj
Titaanitie
28840 Pori

Y-tunnus: 0109823-0

TOIMINTA

Ilmoitus koskee kaatopaikalle läjitetyn väkevöintisakan hyödyntämistoimintaa Porin kaupungin Kaanaan teollisuusalueella osoitteessa Titaanitie, 28840 Pori.

VIREILLETULOTIEDOT

Asian vireilletulo

Ilmoitus on tullut vireille aluehallintovirastossa 11.6.2021.

Ilmoituksen peruste

Ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin mukaisesta koeluonteisesta toiminnasta on ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle.

Ilmoituksen mukainen toiminta liittyy toimintaan, joka on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 1 kohdan 4a sekä taulukon 2 kohdan 13f perusteella.

Toimivaltainen viranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojelulain 119 §:n ja 34 §:n sekä valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta 1 §:n 1 momentin perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Koeluonteinen toiminta sijoittuu Porin Kaanaan teollisuusalueelle, ilmoituksen tekijän omistamalle kiinteistölle 609-67-1-6 sekä osittain Venator P&A Finland Oy:n omistamalle kiinteistölle 609-67-1-4, jossa toimii titaanidioksiditehdas. Kiinteistöllä 609-67-1-6 sijaitsevalta ferrosulfaatin kaatopaikalta kaivetaan ferrosulfaattia hyödynnettäväksi mm. vesikemikaalien valmistuksessa ilmoituksen tekijän vesikemikaalitehtaalla. Tehdasalueella toimii lisäksi Porin prosessivoiman voimalaitos sekä värien ja pigmenttien valmistusta harjoittava Eckart Pigments Ky.

Kaavoitus

Toiminta-alue on voimassa olevassa asemakaavassa (kaavatunnus 609 1327) osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi T-4. Ferrosulfaatin läjitysalue (asemakaavassa jätekasa) on rajattu kaavassa merkinnällä t2. Kaavamääräyksen mukaan jätekasa on verhoiltava kasvualustaksi kelpaavin maakerroksin ja nurmetettava.

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Länsi-Suomen ympäristölupaviraston 31.12.2007 antama ympäristölupa-päätös Nro 51/2007/2 (Dnro LSY-2004-Y-396) koskien Kemira Oyj:n ferrisulfaattitehdasta sekä päätöksen täytäntöönpanoa muutoksenhausta huolimatta.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 31.1.2018 antama päätös nro 13/2018/1 (Dnro ESAVI/5869/2018) koskien ferrisulfaattitehtaan ympäristöluvan muuttamista. Päätöksellä on lisätty uusia määräyksiä lainvoimaiseen ympäristölupaan.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 30.11.2018 antama päätös nro 251/2018/1 (Dnro ESAVI/11337/2018) koskien ferrisulfaattitehtaan ja kaatopaikan toiminnan muuttamista sekä toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta. Päätöksellä on lisätty vesikemikaalitehtaan ympäristölupaan Kemira Oyj:n vastuulla olevien kaatopaikkojen toimintaa koskevia lupamääräyksiä sekä annettu uusia määräyksiä mm. ferrosulfaaffijätteen hyödyntämistä koskien.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 7.5.2020 antama päätös nro 171/2020 (Dnro ESAVI/3743/2020), koskien ferrosulfaatin kaatopaikan sulkemissuunnitelman hyväksymistä.

Tarkkailua koskevat hyväksynnit ja päätökset

- Kemira Oyj Porin tehtaiden käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelma (Kemira Oyj, 19.5.2017)
- Jätteenkäsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma (Kemira Oyj, 18.10.2018)

Em. suunnitelmat hyväksytty Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksellä nro 251/2018/1 (Dnro ESAVI/11337/2018).

Muut päätökset ja sopimukset

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 28.2.2018 antama lupa koskien uuden rikkihapposäiliön rakentamista.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 11.6.2020 antama lupa koskien ferrisulfaatin tuotantomuutosta ja rikkihapon varastointimäärän lisäämistä.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 12.4.2021 antama lupa koskien happisäiliön vaihtamista suurempaan. Päätöksessä mainitaan kohteen olevan Seveso III -direktiivissä tarkoitettu laajamittainen laitos, jolla on velvollisuus laatia vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) annetussa laissa mainittu toimintaperiaateasiakirja.

Ilmoituksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus

Koetoiminnan tarkoituksena on selvittää Kemira Oyj:n Porin tehtaan alueella sijaitsevalle ferrosulfaatin läjitysalueelle loppusijoitetun, titaanidioksidin tuotannossa syntyneen osittain neutraloidun väkevöintisakan hyödyntämismahdollisuuksia sementtiteollisuudessa sementin sisältämän kuudenarvoisen kromin (Cr^{6+}) pelkistämisessä.

Koetoiminnassa ferrosulfaatin läjitysalueelta kaivetaan työkoneella osittain neutraloitua väkevöintisakkaa, joka murskataan ja seulotaan. Tämän jälkeen seulotusta seoksesta analysoidaan vapaa rikkihappo ja irtokosteus. Jos seoksessa on vapaata rikkihappoa, niin seokseen lisätään kalkkia siten, että vapaan rikkihapon pitoisuus on $<5\%$. Jos seoksessa on liian korkea irtokosteus, niin on mahdollista, että seosta pitää kuivata termisellä kuivaaimella. Kuivaamiseen on tarkoitus käyttää tehdasalueella sijaitsevaa Finnstabi-kuivaamoja. Lopullinen tuote seulotaan lopuksi haluttuun raekokoon ja analysoidaan että tuote on tuotespesifikaation mukaista.

Koetoiminnassa kehitettävää tuotetta on tarkoitus testata Finncement Oy:n Paraisten sementtitehtaalla koetoiminnan aikana.

Ilmoituksen mukaan koetoiminta aloitetaan 15.7.2021 ja sitä jatketaan 31.12.2022 saakka. Koetoiminnan aikana valmistettavan koetuotteen määrä on enintään 30 000 tonnia.

Käytettävät raaka-aineet

Raaka-aineena käytettävän, osittain neutraloidun väkevöintisakan pääkomponentit ovat:

- Ferrosulfaatti-monohydraatti, $\text{FeSO}_4 \times \text{H}_2\text{O}$
- Kipsi, $\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$

Sakka sisältää lisäksi jonkin verran vapaata rikkihappoa, kosteutta sekä muita epäpuhtauksia, joiden pitoisuudet eivät arvion mukaan aiheuta ongelmia tuotteen valmistuksessa ja käytössä.

Väkevöintisakan mahdolliseen neutralointiin soveltuvia kalkkituotteita kokeillaan koetoiminnassa.

Prosessikuvaus

Väkevöintisakka kaivetaan työkoneella kaatopaikka-alueella, jonka jälkeen se murskataan ja seulotaan haluttuun raekokoon kaatopaikalla, tehdasalueen luoteisosassa sijaitsevalle ferrosulfaatin varastointi- ja lastausalueella ja/tai tehdasalueen varastohalleissa.

Murskauksen ja seulonnan jälkeen saatu seos analysoidaan ja siihen lisätään tarvittaessa kalkkia vapaan rikkihapon neutraloimiseksi.

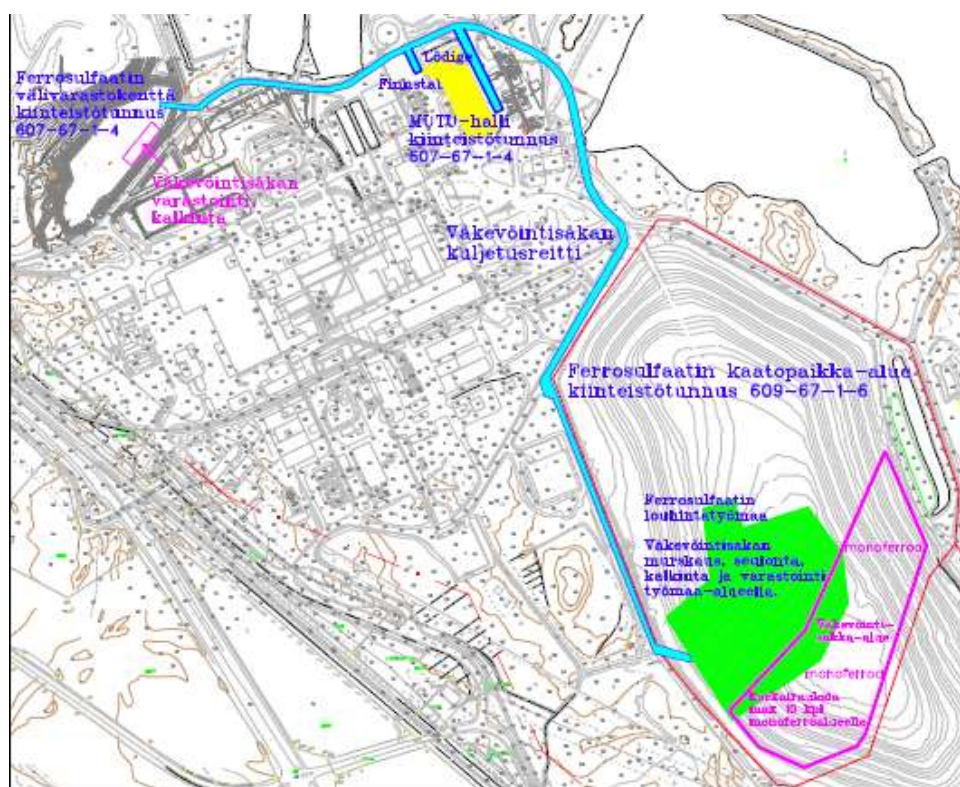
Kalkin lisäystä ja sekoitusta tehdään mahdollisesti kaatopaikka-alueella, ferrosulfaatin varastointi- ja lastausalueella ja/tai tehdasalueen varastohalleissa.

Mikäli tuotteen irtokosteus on liian korkea, seos kuivataan termisesti Finnstabi-kuivaamossa. Finnstabi-kuivaamo on leijupeti kuivuri, joka on varustettu pölynpoistojärjestelmällä. Finnstabi-kuivaamossa on aiemmin kuivattu termisesti jätevesilaitoksella syntyvää suotopuristinsakkaa ja valmistettu tuotetta maarakennukseen.

Kuivausprosessi on seuraava: Väkevöintisakka syötetään kuljetinjärjestelmällä Finnstabi-leijupetikattilaan, joka lämmitetään maakaasupolttimen avulla. Puhdas, kuiva kaasu poistetaan pölykaapin (kuitusuodatin) kautta ulkoilmaan. Suodattimeen kertynyt pöly palautetaan takaisin tuotekiertoon. Kuivunut väkevöintisakka kuljetetaan kuljettimilla varastosiiloon, josta se lastataan bulk-autoon kuljetettavaksi.

Käsittelemätöntä ja käsiteltyä väkevöintisakkaa varastoidaan tehdasalueella 5 000 t, tehdasalueella sijaitsevassa hallissa 2 000 t sekä Oy Hacklin Port Service Ltd:n varastohallissa Porin satamassa 10 000 t.

Tehdasalueella tapahtuvat käsittely ja varastointitoiminnot sekä kuljetusreitit on esitetty seuraavassa kuvassa:

Kuva 1: Väkevöintisakan käsittely- ja varastointialueet sekä kuljetusreitit

Valmis ja analysoitu lopputuote kuljetetaan kuorma-autolla vastaanottavalle tehtaalte koekäyttöön.

Väkevöintisakan läjitysalueella tehdään tarvittaessa koetoiminnan aikana koekairauksia, joilla selvitetään tarkemmin hyödyntämiskelpoisen väkevöintisakan määrää. Koekairauksissa tehdään korkeintaan 10 reikää, joiden halkaisija on noin 10 cm. Reiät tukitaan kairauksen jälkeen.

Päästöt

Kaivamisen, murskauksen ja seulonnan osalta kyseessä on hyvin samankaltainen toiminta verrattuna nykyisen ympäristöluvan puitteissa tehtävään ferrosulfaatin hyödyntämiseen. Toiminnasta ei aiheudu normaalista poikkeavia päästöjä ilmaan eikä veteen. Kaikki kaatopaikka-alueella muodostuvat sadevedet johdetaan jätevedenkäsittelyyn salaojen kautta tai tarvittaessa pumpaamalla. Kalkin sekoittamisessa väkevöintisakkaan pyritään minimoimaan pölyn muodostuminen.

Seulonta ja murskaus ei eroa ferrosulfaatin käsittelystä, joten nykyiseen melupäästötilanteeseen ei katsota aiheutuvan muutosta. Hakija on mittautanut melupäästöt ferron kaatopaikka-alueelta sekä tehdasalueelta keväällä 2021. Melumallinnus valmistunee kesä-heinäkuussa 2021.

Toiminnassa muodostuvat jätteet ja niiden käsittely

Kaivualueelta viedään ulos ainoastaan tuotteeksi soveltuvaa väkevöintisakkaa. Muut jättejakeet palautetaan kaivannon jätetäyttöön. Pölynpoistojärjestelmiin kertyvä pöly kierrätetään takaisin tuotteeseen.

Tarkkailu

Ilmoituksen tekijä esittää pölypäästöjä tarkkailtavaksi siten, että akkreditoitu mittaaja suorittaa pölypäästömittauksen, kun toiminta aloitetaan. Lisäpölypäästömittaukset tehdään viranomaisen edellyttämin aikaväleihin. Mittaukset raportoidaan valvovalle viranomaiselle raporttien valmistuttua.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt ilmoitustaan 18.6.2021.

Tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu julkaisemalla asian tiedot osoitteessa ylupa.avi.fi. Enempi tiedottaminen ei asian luonteen vuoksi ole ollut tarpeen.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa lausunnossaan seuraavaa:

Suunniteltu koetoiminta vastaa hyvin paljon nykyistä ferrosulfaatin hyödyntämistoimintaa. ELY-keskus katsoo, että koetoimintaa voidaan harjoittaa hakemuksen mukaisesti, kunhan nykyisen ympäristöluvan määräyksiä noudatetaan uudessakin toiminnassa. Pölyämiseen, vesien tarkkailuun ja jätteiden käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota. Mikäli tarkkailussa huomataan negatiivisia vaikutuksia, kuten esimerkiksi muutoksia suotovesien happamuudessa, on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi tai tarvittaessa keskeytettävä koetoiminta.

Toimintojen suunnittelussa ja työmaajärjestelyissä on varauduttava mahdollisiin hajuhaittoihin. Hajua aiheuttava materiaali on voitava tarvittaessa peittää tai käsitellä muulla tavalla hajupäästöjen estämiseksi. Kaivutyö on toteutettava erillisen suunnitelman mukaisesti, ja siinä tulee huomioida työhön liittyvät riskit sekä työturvallisuuden vaatimukset. Kaivualueen ulkopuolisen pintarakenteen kuntoa on seurattava työn aikana. Uusi prosessi tulee päivittää onnettomuuksien varalle laadittavaan ennaltavarautumissuunnitelmaan. Koetoiminnan päättymisen jälkeen tulee laatia loppuraportti sisältäen muun muassa tiedot kaivetuista ja käsitellyistä jätemääristä, jakson aikana tehdyistä päästömittaus- ja tarkkailutuloksista, vaikutuksista ympäristöön sekä kuvaus koetoiminnan tuloksista ja soveltuvuudesta jatko-toimintaan. Loppuraportti on toimitettava valvontaviranomaiselle kahden kuukauden sisällä koetoiminnan päättymisestä, kuitenkin viimeistään 28.2.2023. ELY-keskus katsoo, että nykyinen ferrosulfaatin hyödyntämistä koskeva vakuus riittää kattamaan myös koetoiminnan.

Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ilmoitti, ettei sillä ole huomautettavaa koetoimintailmoituksesta.

Muistutukset

Aluehallintovirasto on varannut Venator P&A Finland Oy:lle tilaisuuden jättää muistutus ilmoituksen johdosta.

Venator P&A Finland Oy:n muistutus

Venator P&A Finland Oy toteaa muistutuksessaan seuraavaa:

Koetoimintailmoituksessa todetaan toiminnan sijaintipaikoiksi Venator P&A Finland Oy:n omistamalla kiinteistöllä 607-67-1-4 sijaitsevia alueita ja tuotantohalleja ja -tiloja; tällä hetkellä näistä mainituista sijaintipaikoista ainoastaan ferrosulfaatin välivarastokentästä on voimassa oleva vuokrasopimus Kemiran kanssa. Muiden alueiden ja tilojen käytöstä ei ole vielä sitovaa sopimusta. Koetoiminnan aiheuttama pölyäminen ja erityisesti sakan kuljetusten aiheuttaman hajapäästön hallinta eri käsittelypaikkojen välillä on kannaltamme olennaista, kuten myös vesipäästöjen seuranta. Vedet ohjautuvat Venatorin jäteveden puhdistamoon mutta ovat osa Kemiran kuormitusraportointia.

Vastine

Ilmoituksen tekijä toteaa vastineenaan mm seuraavaa:

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Pölyämistä, vesien laatua sekä jätteiden käsittelyä seurataan jo nyt jatkuvasti. Kemira Oyj tulee koetoiminnan aikana tehostamaan seurantaa esim. lyhentämällä näytteenottovälejä sekä lisäämällä visuaalista tarkkailua alueella. Hajupäästöjen hallintaa varten koetoiminta-alueella on materiaalia, jolla haiseva aines voidaan peittää. Mahdollisten poikkeamien tapahtuessa on koetoiminta mahdollista pysäyttää välittömästi. Kaivutyötä varten tehdään erillinen suunnitelma. Ennaltavaraautumissuunnitelma päivitetään ennen koetoiminnan aloittamista ja koetoiminnan päätyttyä valvontaviranomaiselle toimitetaan loppuraportti.

Venator P&A Finland Oy:n muistutus

Koetoimintailmoituksessa mainittujen tuotantohallien ja tilojen käytöstä ei ole sopimusta, mutta tilojen käytöstä on alustavasti ja epävirallisesti keskusteltu Venatorin edustajien kanssa ja todettu tarkempien neuvottelujen alueiden vuokrauksesta olevan tarvittaessa mahdollisia. Venatorin tiloja ei ole tarkoitus käyttää ainakaan koetoiminnan alkuvaiheessa ja mikäli käyttötarvetta myöhemmin on, Kemira Oyj sopii tilojen käytöstä Venator P&A Finland Oy:n kanssa.

Venatorin muistutuksessa mainittujen pöly- ja vesipäästöjen seurannan osalta viitataan ELY-keskuksen lausunnosta annettuun vastineeseen. Kemira Oyj edellyttää hajapäästöjen minimoimiseksi alihankkijoiltaan koetoimintaan liittyviin kuljetuksiin riittävän tiivistä kuljetuskalustoa.

MERKINNÄT

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa on vireillä seuraavat koetoiminnan kanssa samalle tehdasalueelle sijoittuvia toimintoja koskevat hakemukset:

- Kemira Oyj:n 30.12.2020 jättämä hakemus (Dnro ESAVI/37604/2020) ferrisulfaattitehtaan ympäristöluvan muuttamiseksi ja toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.
- BioEnergo Oy:n 18.1.2021 jättämä hakemus (Dnro ESAVI/1641/2021) koskien Porin biokonversiolaitoksen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta.
- Venator P&A Finland Oy:n 18.12.2020 jättämä hakemus (Dnro ESAVI/36992/2020) koskien Porin titaanidioksiditehtaan ympäristöluvan muuttamista.

Kaikista em. hakemuksista tullaan antamaan kustakin erilliset päätökset.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ilmoitus koeluonteisesta toiminnasta

Aluehallintovirasto hyväksyy Kemira Oyj:n väkevöintisakan hyödyntämistä koskevan koeluonteista toimintaa koskevan ilmoituksen. Ilmoituksen mukaisessa toiminnassa on noudatettava jäljempänä esitettyjä määräyksiä.

Määräykset

1. Kemira Oyj saa harjoittaa väkevöintisakan hyödyntämistä koskevaa koetoimintaa enintään 31.12.2022 saakka. Tavanomaiseksi tai pysyväksi jätteenksi luokiteltua väkevöintisakajätettä saa kaivaa ferrosulfaatin kaatopaikalta ja käsitellä hyödynnettäväksi koetoiminnan aikana yhteensä enintään 30 000 tonnia.

Koetoimintajakson aloittamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

2. Koetoiminnan ajaksi on ilmoituksen tekijän nimettävä laitokselle vastaava hoitaja, jolla on tehtävään riittävä koulutus ja työkokemus. Koetoiminnasta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
3. Poikkeavista päästöistä ja muista ympäristöön vaikuttavista vahinko- ja häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä Varsinais-Suomen ELY-keskukselle sekä Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.
4. Hyödynnettävän väkevöintisakajätteen ominaisuudet ja jäteluokitus on selvitettävä ennen jätteen siirtämistä ferrosulfaatin kaatopaikka-alueen ulkopuolelle.

Selvitykseen on sisällytettävä väkevöintisakkajätteen osalta ilmoituksen tekijän hyödyntämiskelpoisuuden selvittämistä varten tarpeelliseksi katsomien ominaisuuksien lisäksi valtioneuvoston asetuksen kaatopaikoista (331/2013) 18 §:ssä mainitulta kaatopaikkakelpoisuuden perusmäärittelyltä vaadittavat tiedot. Perusmäärittelyyn liittyvä näytteenotto ja analysointi on toteutettava kaatopaikka-asetuksen (VnA 331/2013) 22–23 §:en mukaisesti.

5. Väkevöintisakkajätteen hyödyntämisestä on laadittava tarkennettu suunnitelma, josta käy ilmi vähintään seuraavat asiat:
 - Väkevöintisakan kaivualueet,
 - Kalkitus- sekä murskaus- ja seulontatoimintojen sijoittuminen,
 - Jätevesien johtaminen ja tarkkailu,
 - Kaivettavan ja käsitellyn väkevöintisakkajätteen laadunvarmistus sisältäen laadunvarmistusta varten otettavien näytteiden määrän sekä näytteistä tehtävät analyysit ja muut mahdolliset tutkimukset.

Lupamääräyksen 4 mukainen selvitys sekä em. tarkennettu suunnitelma on toimitettava Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ennen kalkitus- sekä murskaus- ja seulontatoimintojen tai jätekuljetusten aloittamista kaatopaikka-alueen ulkopuolelle.

6. Hyödyntämiskelpoisen väkevöintisakan etsintään liittyvät mahdolliset tutkimuskairaukset on tehtävä huolellisesti ja ferrosulfaatin kaatopaikan pintarakennetta mahdollisimman vähän vaurioittaen. Kairausreiät on tiivistettävä koko pintarakenteen läpi ulottuvalla, bentoniittijauheesta tehtävällä tulpalla tai muulla vastaavalla menetelmällä. Kairauspisteiden sijainti ja kairareikien syvyydet on mitattava ja mittaustulokset tallennettava koordinaatteina.
7. Väkevöintisakkajätettä saa kalkita, murskata ja seuloa kaatopaikalla sekä ilmoituksen tekijän hallinnassa olevilla käsittelykentällä tai tehdasalueen hallissa.
8. Väkevöintisakkajätettä voidaan kuivata ilmoituksen tekijän hallinnassa olevassa sisätilassa ilmoituksen mukaisesti.

Väkevöintisakkajätteen kuivauksen poistoilma on puhdistettava ja muodostuva pöly kerättävä talteen asianmukaisesti. Puhdistuksen jälkeen ulkoilmaan johdettavan poistoilman hiukkaspitoisuus saa olla enintään 10 mg/m³(n).

9. Tavanomaiseksi tai pysyväksi jätteeksi luokiteltua, koetoiminnassa mainituilla menetelmillä käsiteltyä tai käsittelemätöntä väkevöintisakkajätettä saa varastoida ilmoituksen tekijän hallinnassa olevilla alueilla 31.12.2022 saakka seuraavasti:

- Ferrosulfaatin välivarastokentällä kalkittuna kerrallaan enintään 5 000 tonnia.
- Tehdasalueella sijaitsevassa hallissa kerrallaan enintään 2 000 tonnia.

Lisäksi väkevöintisakkajätettä voidaan varastoida ferrosulfaatin kaatopaikalla ferrosulfaatin hyödyntämistoiminnasta erotettuna jätteen ominaisuuksien selvittämistä varten tarvittavan ajan.

Käsittelyssä mahdollisesti muodostuvat muut jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään ja niitä on varastoitava ja käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

10. Koetoiminnassa käsiteltävä väkevöintisakkajäte sekä käsittelyssä mahdollisesti muodostuvat jätteet on luokiteltava jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 4 §:n ja liitteen 4 mukaisiin jätenimikkeisiin ja jätenumeroihin.

Hyötykäyttökelpoinen väkevöintisakkajäte on toimitettava hyödynnettäväksi käyttökohteeseen, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä (esim. koetoimintailmoitus) on hyväksytty kyseisen jätteen hyödyntäminen tai käsittely.

Koetoiminnassa muodostuvat muut jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisten jätenimikkeiden mukaisten jätteiden vastaanotto.

11. Ferrosulfaatin kaatopaikan pintarakenteiden purkamisessa ja kaatopaikan sulkemisessa on noudatettava voimassa olevan ympäristöluvan määräyksiä.
12. Mikäli väkevöintisakkajätettä käsitellään ja/tai varastoidaan kaatopaikka-alueen ulkopuolella kattamattomalla alueella, toiminnasta muodostuvan jäteveden laatu on määritettävä jätevedestä otettavista edustavista vesinäytteistä yhden kuukauden kuluessa varastoinnin aloittamisesta ja sen jälkeen kolmen kuukauden välein varastointitoiminnan päättymiseen saakka. Näytteistä on määritettävä ainakin pH sekä seuraavien aineiden kokonaispitoisuudet: kiintoaine, COD_{Cr}, sulfaatti, kloridi, sinkki, molybdeeni, kromi, koboltti, vanadiini ja nikkeli.

Tarkkailutulokset on toimitettava niiden valmistuttua Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

13. Väkevöintisakkajätteen käsittelystä tai kuljettamisesta ei saa aiheutua alueen ulkopuolelle kulkeutuvaa pöly- tai hajuhaittaa. Pölyämisestä ja mahdollisesta hajusta aiheutuvia haittoja on vähennettävä voimassa olevassa ympäristöluvassa mainituin toimenpitein.
14. Ilmoituksen tekijän on sovittava jätteen varastoinnista ja koetoiminnan tehdasalueella aiheuttamasta liikenteestä Venator P&A Finland Oy:n kanssa

ja harjoitettava koetoimintaa siten, että toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta haittaa.

15. Kuivaukseen ja pölyjen suodatuksen käytettävän laitteiston toimintakunto on varmistettava ennen kuivaustoiminnan aloittamista. Kuivauksen hiukaspäästöt on mitattava riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan toimesta yhden kuukauden kuluessa kuivaustoiminnan aloittamisesta.
16. Melua aiheuttavat työvaiheet (kuten kaivuu ja maansiirrot) on tehtävä arkipäivisin kello 7–16. Toiminnasta aiheutuva melupäästö yhdessä muun alueen toiminnan kanssa ei saa ylittää voimassa olevassa ympäristöluvassa määrättyjä raja-arvoja.
17. Ferrosulfaatin kaatopaikalla, käsittelykentällä ja tehdashallissa muodostuvat jätevedet on johdettava tehdasalueen jätevedenpuhdistamolle. Jätevesien johtamisesta ja veden laadun tarkkailusta on sovittava ennen toiminnan aloittamista Venator P&A Finland Oy:n kanssa. Mikäli sopimukseen ei päästä jätevedet on toimitettava muualle käsiteltäväksi.
18. Koetoiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta tulee käydä ilmi ainakin seuraavat tiedot:
 - Tiedot koeluonteisen toiminnan toteuttamisesta ja toiminta-ajoista
 - Tiedot väkevöintisakkajätteen ennakkotutkimuksista ja niiden tuloksista
 - Tiedot väkevöintisakkajätteen käsittelymenetelmistä ja -määristä
 - Tiedot väkevöintisakkajätteen varastoinnista (varastopaikat ja varastoidut jätemäärät)
 - Hyötykäyttökohteisiin toimitetun väkevöintisakkajätteen kokonaismäärät hyödyntämiskohteittain
 - Hyödyntämiseen kelpaamattomien jätteiden määrä ja laatu jäte-erittäin sekä tiedot laitoksista, joihin hyödyntämiskelvoton jäte on toimitettu
 - Tiedot koetoimintaan liittyvistä mahdollisista häiriötilanteista ja laitoksen normaalitoiminnasta poikkeavista päästöistä sekä toimenpiteistä, joihin tapahtumien vuoksi on ryhdytty
 - Tiedot koetoiminnan aikaisesta käyttö- ja päästötarkkailusta ja tarkkailutuloksista
 - Yhteenveto koetoiminnan tavoitteista ja niiden toteutumisesta
19. Koetoiminnasta on laadittava yhteenvetoraportti, joka on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen kuukauden kuluttua koeluonteisen toiminnan päättymisestä. Raportissa on esitettävä kootusti ainakin määräyksessä 18 mainitut, kirjanpitoon sisältyvät asiat.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava (ympäristönsuojelulaki 200 §).

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaan ympäristölupaa ei tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ilmoituksen mukainen toiminta on ympäristönsuojelulain 31 §:n tarkoittamaa koeluonteista lyhytaikaista toimintaa, johon ei tarvita ympäristölupaa.

Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan päätöksessä on annettava tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Päätöksessä voidaan lisäksi antaa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että ilmoituksessa kuvattu koeluonteinen toiminta voidaan toteuttaa ilmoituksen mukaisesti ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen. Ilmoittajan esittämiä ja päätöksessä edellytettyjä ympäristönsuojelutoimia ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi voidaan pitää riittävänä toiminnalle

Toiminnasta ei ilmoituksen ja tässä päätöksessä määrätyn mukaisesti toteutettuna arvioida aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai muuta haitallista seurausta.

Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuus voidaan jättää vaatimatta muuta kuin kaatopaikkatoimintaa harjoittavalta, jos vakuudella katettavat kustannukset toimintaa lopetettaessa ovat jätteen määrä, laatu ja muut seikat huomioon ottaen vähäiset.

Ottaen huomioon käsiteltävien jätteiden määrä sekä se, että ferrosulfaatin kaatopaikalla samanaikaisesti toteutettavan ferrosulfaattijätteen hyödyntämistoiminnan ja väkevöintisakan hyödyntämiseen liittyvän koetoiminnan seurauksena kaatopaikan avoinna olevan jätetäyttöalueen pinta-ala ei ylitä 7,8 hehtaaria, ferrosulfaatin kaatopaikan asianmukaisten sulkemistoimpiteiden varmistamiseksi asetettu vakuus on riittävä, eikä koetoiminnalle ole tarpeen määrätä erillistä jätevakuutta. Valvontaviranomainen on

lausunnossaan todennut, että nykyinen ferrosulfaatin hyödyntämistä koskeva vakuus riittää kattamaan myös koetoiminnan.

Aluehallintovirasto ei ole pitänyt tarpeellisena ympäristönsuojelulain 121 §:n mukaista asianosaisten kuulemista, koska toiminnasta ei ilmoituksen mukaan aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä ilmoitetun mukainen toiminta vaikuta olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus antaa ilmoituksesta lausunto. Ilmoituksen mukainen toiminta sijoittuu osin Venator P&A Finland Oy:n omistamille alueille, joten yhtiölle on varattu mahdollisuus muistutuksen jättämiseen.

Määräysten perustelut

Määräys 1.

Määräys ilmoitusvelvollisuudesta koeluonteisen toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta on annettu valvontaa varten. Toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla tulee olla tieto toiminnan alkamisesta ja loppumisesta. Koeluonteisen toiminnan tulee olla luonteeltaan rajattua ja lyhytaikaista ottaen huomioon toiminnan ja kokeilun tarkoitus. Koetoiminta-aika ja toiminnan voilymi on hyväksytty ilmoituksen mukaisina.

Määräys 2.

Jätelain 141 §:n mukaan jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seuranta- ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön on oltava toiminnanharjoittajan palveluksessa ja hänellä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammattitaito.

Määräys 3.

Määräys häiriö- ja poikkeustilanteiden ilmoittamisesta on annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Jos koetoiminnan aikana esim. havaitaan, että väkevöintisakkajäte ei sovellu suunnitellulla tavalla hyödynnettäväksi teknisistä, ympäristönsuojelullisista tai muista syistä, on koeluonteinen toiminta keskeytettävä viivytyksettä.

Määräykset 4 ja 5.

Määräys kaatopaikalle läjitetyn väkevöintisakan ennakkotutkimuksista on annettu jätteen laadun ja ominaisuuksien varmistamiseksi ennen jätteen muuta käsittelyä ja toimittamista kaatopaikka-alueen ulkopuolelle. Teettämällä näytteenotto ja testaus valtioneuvoston asetuksen mukaisesti perusmäärittelyn tasoisena, jätteestä saadaan riittävät tiedot alueella tapahtuvaa käsittelyä varten.

Ilmoituksessa väkevöintisakkajätteen käsittelypaikat ja -menetelmät on esitetty varsin yleisellä tasolla sekä sisältäen eri vaihtoehtoja mm. käsittelypaikoista. Ennakkotutkimusten perusteella on tarpeen tarkentaa mm.

toiminnan toteuttamista ja toiminnan sijoittumista sekä kaivettavan ja käsitellyn jätteen laadun ja hyödyntämiskelpoisuuden varmistamiseksi tarvittavia tutkimuksia ja muita toimia. Määräyksessä veloitettu suunnitelma on tarpeen valvontaa ja toiminnan laadukasta toteuttamista varten.

Määräykset perustuvat jätelain (646/2012) 12 §:n selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuuteen. Tuotannon harjoittajan on oltava selvillä tuotannossaan syntyvästä jätteestä sekä mm. sen ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja annettava tarvittavat tiedot jätteestä muille jätehuollon toimijoille.

Määräys 6.

Määräyksellä varmistetaan, että kairausten yhteydessä vaurioitettu pintaeristerakenne korjataan ja tiivistetään riittävällä tavalla.

Määräykset 7 ja 8.

Jätteiden käsittely on hyväksytty tehtäväksi ilmoituksen mukaisissa paikoissa ja ilmoituksessa mainituilla menetelmillä sillä edellytyksellä, että ilmoituksen tekijällä on hallintaoikeus (omistus, vuokrasopimus tai kirjallinen suostumus) ko. käsittelypaikkoihin.

Kuivauksen poistoilman hiukkaspitoisuudelle määrätty raja-arvo on annettu pienhiukkaista aiheutuvien ympäristö- ja terveysvaikutuksien ehkäisemiseksi. Ilmoituksen tekijän esittämällä kuitusuodattimella hiukkaspäästöjä arvioidaan voitavan puhdistaa siten, että raja-arvo ei normaalitilanteessa ylity.

Määräys 9.

Jätteiden varastointipaikat ja kerrallaan varastoitavat enimmäismäärät tehdasalueella on hyväksytty ilmoituksen mukaisena. Varastointiaika on rajattu koetoiminnan päättymiseen saakka. Jätteiden varastoinnin jatkaminen koetoiminnan jälkeen edellyttää ympäristölupaa.

Määräys jätteen käsittelyssä mahdollisesti syntyvien jätteiden varastoinnista ja käsittelystä on annettu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä jätelain 15 §:n erilläänpitovelvollisuuden noudattamiseksi.

Määräys 10.

Määräys on annettu käsittelyssä mahdollisesti syntyvien jätteiden ja hyödyntämiskelpoisten jätteiden asianmukaisen jätehuollon järjestämiseksi ja jätelain 8 §:n etusijajärjestyksen noudattamiseksi.

Määräys jätteen luokittelusta on tarpeen, jotta tarvittava tieto jäteluokituksesta voidaan antaa jätteen kuljettajalle ja vastaanottajalle. Jätteen vastaanottaja voi edellyttää muitakin tietoja jätteestä.

Määräys 11.

Ferrosulfaatin kaatopaikka-alueelle sijoittuva koetoiminta on luonteeltaan vastaavaa kuin voimassa olevan ympäristöluvan mukainen ferrosulfaatin

hyödyntämistoiminta, joten koetoiminnassa voidaan noudattaa kaatopaikan avaamisen ja sulkemisen osalta voimassa olevaa ympäristölupaa. Ympäristöluvassa on annettu muun muassa määräyksiä avattavaksi sallituista alueista, niiden sulkemisesta ja vakuudesta.

Määräys 12.

Voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksessä 26 on veloitettu selvittämään avovarastoinnin vaikutuksia jätevedenpuhdistamoille johdettavien hulevesien laatuun, mikäli varastointia jatketaan 1.1.2020 jälkeen. Aluehallintoviraston tietojen mukaan Kemira Oy:n selvityksessä ei ole arvioitu hulevesien kuormitusvaikutusta, joten mikäli väkevöintisakkajätettä käsitellään kaatopaikka-alueen ulkopuolella muualla kuin katoksessa tai sisätiloissa hulevesien laadun arviointi ja tarkkailu on tarpeen toteuttaa ominaisuuksiltaan ferrosulfaatin kaltaisen väkevöintisakan varastointiin liittyen. Väkevöintisakkajätteen pH:n arvioidaan olevan erittäin alhainen ja siitä liukenevan ainakin sulfaattia ja kloridia sekä pieniä määriä metalleja. Säännöllisellä likaantuneiden hulevesien tarkkailulla voidaan varmistaa, ettei koetoiminta aiheuta haittaa jätevedenpuhdistamon toiminnalle.

Määräys 13.

Voimassa olevassa ympäristöluvan lupamääräyksissä 29 ja 30 mainitut keinot pöly- ja hajuhaittojen torjumiseksi ovat riittäviä ja soveltuvat ilmoituksen mukaiseen koetoimintaan.

Määräys 14.

Ilmoituksen tekijän on sovittava jätteen varastoinnista kuljetuksista ao. varasto- ja liikennealueen omistajan kanssa ja muutoinkin toimittava siten, että etenkin pölypäästöjen torjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Määräys 15.

Määräys kuivaukseen ja pölynsuodatuslaitteiston kuntotarkistuksesta on annettu häiriötilanteiden ennaltaehkäisemiseksi. Velvoite hiukkaspäästömittauksista perustuu koetoimintailmoituksessa esitettyyn.

Määräys 16.

Koetoiminta on meluvaikutuksiltaan vastaavaa kuin voimassa olevan ympäristöluvan mukainen ferrosulfaatin hyödyntämistoiminta, joten koetoiminnassa voidaan noudattaa melua aiheuttavien toimintojen aikarajoitusten osalta voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräystä 27 ja melun raja-arvojen osalta lupamääräystä 4.

Määräys 17.

Kaikki toiminnassa syntyvät jätevedet on määrätty johdettavaksi tehdasalueen jätevedenpuhdistamolle sillä edellytyksellä, että asiasta on sovittu puhdistamon toiminnasta vastaavan kanssa tai muussa tapauksessa varauduttava etukäteen toimittamaan jätevedet muualle käsiteltäväksi. Väkevöintisakan käsittelystä aiheutuvat jätevedet ovat aluehallintoviraston arvion

mukaan laadultaan ja määrältään sellaisia, että tehdasalueen jätevedenpuhdistamo kykenee ne käsittelemään. Toimintojen sijoittuminen poikkeaa osin nykyisestä toiminnasta, minkä johdosta puhdistamon haltijan on oltava selvillä jätevesien muodostumisalueista ja niiden johtamiseen käytettävistä viemäreistä.

Määräykset 18 ja 19.

Määräys raportoinnista on annettu koetoiminnan tavoitteiden toteutumisen ja vaikutusten selvittämiseksi sekä valvonnan mahdollistamiseksi. Kirjanpito- ja raportointimääräykset on annettu toiminnanharjoittajan selvilläolo-velvollisuuden ja toimintaa valvovien viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi. Koetoiminnan tuloksia voidaan tarvittaessa hyödyntää myöhemmin mahdollista ympäristöluvan muuttamista koskevassa hakemuksessa.

Päätöksen täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan määrätä 122 §:n mukaisen päätöksen koetoimintaa koskevasta ilmoituksesta noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta.

Koeluonteisen toiminnan saa aloittaa 30 vuorokauden kuluttua ilmoituksen jättämisestä. Sen varmistamiseksi, että koeluonteinen toiminta tehdään aluehallintoviraston tässä päätöksessä hyväksymässä laajuudessa ja muodossa, on tarpeen määrätä noudattamaan tätä päätöstä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja määräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla. Hakija on vastineessaan ilmoittanut päivittävänsä ennaltavarautumissuunnitelmansa koetoiminnan osalta, joten tästä ei ole annettu erikseen määräystä. Kaatopaikalla toteutettavan koetoiminnan osalta voidaan noudattaa ferrosulfaatin hyödyntämistoimintojen riskienhallintatoimenpiteitä ja -suunnitelmia.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 14–16, 17, 20, 31, 119, 121, 122, 190, 200 ja 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 1, 24 ja 26 §

Jätelaki (646/2011) 5, 8, 12, 13, 15, 20, 28, 29, 72, 118–120 ja 141 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 12–13, 17, 20–22 §, liite 4

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3 820 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun valtioneuvoston asetuksen (1121/2020) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan koeluonteisesta toiminnasta tehtävää ilmoitusta koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 3 820 euroa.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Kemira Oyj
Porin kaupunki
Porin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Porin kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Venator P&A Finland Oy
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (ylupa.avi.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Porin kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Anna Laiho ja esitellyt ympäristöylikontrollin tarkastaja Kimmo Pakarinen.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 260 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **13.8.2021**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaikaa lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
 - laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
 - sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
 - päätös, johon haetaan muutosta
 - päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>